

Sygn. akt VI A Ca 301/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Teresa Mróz

Sędziowie: SA Urszula Wiercińska (spr.)

SA Marcin Strobel

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Pawłowska

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W.

o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 27 listopada 2013 r.

sygn. akt XVII AmA 31/12

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i trzecim w ten sposób, że oddala odwołanie także w zakresie punktu II oraz punktu IV.2 zaskarżonej decyzji i zasądza od K. W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;*
- 2. zasądza od K. W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym;*
- 3. nakazuje pobrać od K. W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 1000 (jeden tysiąc) złotych tytułem opłaty sądowej od apelacji.*

VI A Ca 301/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 grudnia 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów bezprawne, godzące w interesy konsumentów działania przedsiębiorcy K. W. wykonującego działalność gospodarczą pod firmą (...) w P. polegające na:

1. Stosowaniu we wzorcach umów pod nazwami „Umowa o dzieło” oraz „Umowa” niedozwolonych postanowień umownych wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień uznanych za niedozwolone o treści: Sądem wyłącznie właściwym dla rozstrzygnięcia sporów mogących wyniknąć z niniejszej umowy jest Sąd miejscowo właściwy dla siedziby Zleceniodawcy oraz Wszelkie spory powstałe na tle realizacji postanowień niniejszej umowy będą rozstrzygane przez strony głównie w drodze polubownej, gdyby pomimo negocjacji Strony nie osiągnęły porozumienia, wówczas wszelkie spory rozstrzygać będzie Sąd właściwy dla siedziby Wykonawcy oraz stwierdził zaniechanie ich stosowania z dniem 31 maja 2011 r.

2. Stosowaniu we wzorcu umowy pod nazwą Ogólne warunki wykonywania robót budowlano – montażowych niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień uznanych za niedozwolone, o treści: Za odstąpienie Zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie firmy (...) lub nie wywiązania się przez Zamawiającego z terminów płatności lub terminów zatwierdzania dokumentacji, wpłacona zaliczka przepada na rzecz Wykonawcy oraz stwierdził zaniechanie jego stosowania z dniem 16 lutego 2011 r.

Ponadto na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w zw. z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 3 tej ustawy w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej Delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów bezprawne, godzące w interesy konsumentów działania przedsiębiorcy K. W. polegające na naruszeniu w umowach z konsumentami obowiązku udzielania rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji przez brak zamieszczania we wzorcach umowy: Umowa o dzieło lub Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy (...) informacji wymaganych przez art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.) wskazujących na zasięg terytorialny ochrony gwarancyjnej oraz zawierających oświadczenie (stwierdzenie), że gwarancja na towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową oraz stwierdził zaniechanie ich stosowania z dniem 30 czerwca 2011 r.

W pkt IV decyzji Prezes UOKiK nałożył na przedsiębiorcę kary pieniężne w wysokości 3.336 zł z tytułu naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w pkt I sentencji decyzji oraz 4.766 zł z tytułu naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2 tej ustawy w zakresie opisanym w pkt II sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł K. W., zaskarżając decyzję w pkt I.2, pkt II i pkt IV.

W odpowiedzi pozwany wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uwzględnił odwołanie w części i uchylił zaskarżoną decyzję w pkt II oraz pkt IV.2, oddalił odwołanie w pozostałej części i postanowił o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte o następujące ustalenia i rozważania.

K. W. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. W. w P. na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod nr (...) prowadzonej przez Burmistrza K.. Przedmiotem jego działalności są usługi stolarskie, ciesielskie, budowlano-montażowe, w tym produkcja mebli, drzwi oraz ich montaż. Aktualnie powód prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą K. W. (...).

Zasady zawierania umów z konsumentami zostały przez przedsiębiorcę określone we wzorach umowy pod nazwami: „Umowa”, „Umowa o dzieło” oraz „Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy (...)”. We wzorcach tych przedsiębiorca zawierał klauzule umowne przewidujące obowiązek wpłaty zaliczki przez

zamawiającego dzieło i możliwość jej zatrzymania przez wykonawcę dzieła, w razie odstąpienia zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie wykonawcy lub nie wykonania przez zamawiającego ciężących na nim obowiązków. Ponadto powołane wzorce umów przewidywały właściwość miejscową sądu, właściwego dla siedziby wykonawcy, jako sądu rozstrzygającego ewentualne spory wynikające z umowy. Wskazane klauzule są tożsame z treścią klauzul umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie XVII Amc 31/02 za niedozwolone postanowienia umowne (prawomocny wyrok zaoczny z dnia 31 stycznia 2003 r, k. 26 akt sprawy XVII Amc 31/02).

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2011 r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez K. W. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przedsiębiorcy postawiono zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a także zarzut naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, powód pismem z dnia 30 czerwca 2011 r. podniósł, że zaprzestał stosowania dotychczasowych wzorców umów. Do odpowiedzi K. W. dołączył nowe wzorce umów, które uwzględniały zarzuty Prezesa UOKiK. Ponadto przedsiębiorca przedłożył wzorzec umowy „Karta gwarancyjna M. K. W.”, która określała warunki udzielonej gwarancji, w tym zakres terytorialny i oświadczenie o przysługujących konsumentom - niezależnie od uprawnień gwarancyjnych - roszczeniach z tytułu niezgodności towaru z umową. Za 2010r. powód uzyskał przychód z prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 3.404.345,83 zł.

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.,
- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 lutego 2013 r. (sygn. VI ACA 117/10, LEX nr 684113) stwierdzono, iż zastosowanie przepisu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wyczerpuje ustalenie, że wzorzec, jakim posługuje się przedsiębiorca, zawiera niedozwolone postanowienia. Wykazanie powyższej praktyki konkretyzuje jednak jedynie przesłankę bezprawności działania przedsiębiorcy, należy jeszcze wykazać, że godzi ona w zbiorowe interesy konsumentów, zgodnie z ust. 1 art. 24 ustawy. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów oznacza zaś uszczerbek interesów konsumentów - członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium - przez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą zarówno działania, jak i zaniechania i może polegać na ich naruszeniu bądź zagrożeniu (por. wyrok SA w Warszawie z dn. 2.06.2010 r., VI ACA 1323/09, LEX nr 606332).

W pkt. I. 2. zaskarżonej decyzji pozwany uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów bezprawne, godzące w interesy konsumentów działania powoda, polegające na stosowaniu we wzorcach umów pod nazwą Ogólne warunki wykonywania robót budowlano-montażowych niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień uznanych za niedozwolone o treści Za odstąpienie Zamawiającego od umowy z przyczyn nie leżących po stronie firmy (...) lub nie wywiązania się przez Zamawiającego z terminów płatności lub terminów zatwierdzania dokumentacji wpłacona zaliczka przepada na rzecz Wykonawcy. W uzasadnieniu decyzji pozwany stwierdził, iż zakwestionowana klauzula jest tożsama z postanowieniem wpisanym do rejestru pod pozycją 39 o treści: W wypadku rezygnacji przez zamawiającego z wykonania usługi przez przyjmującego zlecenie ewentualnie uniemożliwienie przystąpienia do wykonania usługi, strony zgodnie ustalają, że przedpłata gwarancyjna nie zostanie zwrócona. Pozwany powołał również inne klauzule o podobnej treści wpisane do Rejestru,

tj. W przypadku rezygnacji z nauki w terminie przed rozpoczęciem zajęć, zwrot wniesionych opłat nie przysługuje (sygn. XVII Amc 46/03); Po zamknięciu list lub rozpoczęciu zajęć, Szkoła nie zwraca opłat wniesionych bez względu na przyczynę rezygnacji, na co zgadza się słuchacz podpisując oświadczenie przy pierwszej wpłacie (sygn. XVII Amc 13/04); W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego, zaliczka przepada na rzecz Przyjmującego zamówienie w całości (sygn. XVII Amc 56/05).

Skarżący podniósł, iż wymienione klauzule nie są tożsame, stosowane przez niego postanowienie odnosi się do odstąpienia od umowy, a więc także już w czasie jej realizacji, kiedy wykonawca ponosi znaczne wydatki związane z wykonaniem przedmiotu umowy. Natomiast treść klauzuli wpisanej do Rejestru pod pozycją 39 wskazuje, iż dotyczy ona przedpłaty, która przepada w razie rezygnacji z wykonania usługi. Klauzula wpisana do rejestru pod pozycją 39 ma nie tylko odmienne brzmienie, ale również całkowicie inny charakter i cel.

Zdaniem Sądu I instancji nie ulega wątpliwości, iż literalnie treść wzorca stosowanego przez powoda odbiega od treści klauzuli wpisanej pod poz. 39 Rejestru klauzul niedozwolonych. Jednakże tożsamość treści klauzuli wpisanej do rejestru z klauzulą stosowaną występuje nie tylko w sytuacji tożsamości klauzul (identycznego brzmienia), ale również podobieństwa klauzul, które z uwagi na skutki, jakie wywołują mogą być uznane za tożsame z klauzulą niedozwoloną. Oprócz zatem klauzul o identycznym brzmieniu (treści) za klauzulę abuzywną mogą być uznane także klauzule treściowo podobne, lecz z uwagi na skutki jakie wywierają, należy kwalifikować je jako abuzywne. Przy badaniu tożsamości treści klauzuli kwestionowanej z treścią klauzuli wpisanej do Rejestru należy zweryfikować: cel, jakiemu służy kwestionowana klauzula, kontekst, w jakim została ona umieszczona w Rejestrze, a także podobieństwo stanu faktycznego, będącego podstawą abstrakcyjnej oceny abuzywności danej klauzuli. Podkreśla się bowiem, iż w celu wykazania naruszenia art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, konieczne jest każdorazowe wykazanie przez organ tożsamości stosunków prawnych, których analiza może być prowadzona w oparciu o kryterium branży, w jakiej działa przedsiębiorca, który stosuje we wzorcach umów w obrocie konsumenckim kwestionowane postanowienie umowne oraz w jakiej działał przedsiębiorca, którego postanowienie umowne zostało wpisane do Rejestru.

W niniejszej sprawie istota obu klauzul, tj. wpisanej oraz stosowanej przez powoda sprowadza się do pozbawienia konsumenta prawa żądania zwrotu opłaty uiszczonej przed zawarciem umowy w razie niedojścia umowy do skutku. Kontekst obu klauzul i ich cel jest więc tożsamy. Przeprowadzony z urzędu przez Sąd Okręgowy dowód z akt o sygn. XVII Amc 31/02 wykazał, iż w istocie przedpłata gwarancyjna miała charakter zaliczki na poczet umowy. Ponadto pozwany w uzasadnieniu decyzji powołał inne wpisane do rejestru postanowienia o treści analogicznej, jak klauzula stosowana przez powoda. Sąd I instancji zaznaczył, że z urzędu znany mu jest również fakt wpisania do rejestru kilkunastu analogicznych klauzul, w tym o treści niemal identycznej, jak stosowana przez powoda. Na okoliczność tę Sąd zwrócił uwagę stronom podczas rozprawy. Sąd OKiK podzielił w całości zawartą w zaskarżonej decyzji argumentację dotyczącą wymierzonej za opisywane naruszenie kary pieniężnej w kwocie 3 336 zł. W szczególności słusznie Prezes UOKiK wskazał, iż stosowanie dwóch klauzul analogicznych z wpisanymi w Rejestrze klauzul niedozwolonych przez okres powyżej roku, z narażeniem interesów szerokiej grupy konsumentów, przemawia za ustaleniem kwoty bazowej w wysokości 0,12% przychodów osiągniętych przez przedsiębiorcę w 2010 r. Ustalono również okoliczności łagodzące i obciążające. W konsekwencji, co do zasady w pkt I. 1 i 2 zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK słusznie uznał określone postępowanie przedsiębiorcy za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Odnosząc się do wskazanego w pkt II decyzji Prezesa UOKiK naruszenia przez powoda przepisu art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Sąd Okręgowy wskazał, że nie stanowi on samodzielnej podstawy obowiązku informacyjnego przedsiębiorców. Podstawę taką tworzą poszczególne akty prawa konsumenckiego, które określają: jakie informacje powinny być udzielone konsumentowi, na jakim etapie relacji z konsumentem, w jakiej formie i w jakich okolicznościach. Pozwany powołał jako źródło obowiązku informacyjnego powoda art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.), zgodnie z którym w dokumencie gwarancyjnym należy zamieścić podstawowe dane potrzebne do dochodzenia roszczeń z gwarancji, w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela

w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej. Ponadto powinno być w nim zawarte stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. Pozwany pominął jednak fakt, iż powołaną ustawę zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 1, stosuje się do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, która nabywa tę rzecz w celu niezwiązanym z działalnością zawodową lub gospodarczą (towar konsumpcyjny). Podobnie przepis art. 13 ustawy odnosi się do udzielenia gwarancji kupującemu przez sprzedawcę. W niniejszej sprawie zakwestionowany wzorzec nie dotyczył umów sprzedaży, lecz umowy o dzieło. Z tych przyczyn zaskarżona decyzja w pkt II oraz pkt IV.2 została uchylona przez Sąd I instancji, a w pozostałej części odwołanie oddalono.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany Prezes UOKiK, zaskarżając orzeczenie w części, tj. co do punktu 1 i 3. Skarżący zarzucił:

1. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 627¹ k.c. w związku z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 ze zm.) w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego dotyczące gwarancji nie znajdują zastosowania do umów o dzieło zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami, co w konsekwencji spowodowało błędne uznanie, iż działanie powoda opisane w pkt II decyzji z dnia 1 grudnia 2011 r. nr (...) nie stanowiło praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów;

2. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez uchylene decyzji z dnia 1 grudnia 2011 r. nr (...) w pkt IV.2, z powodu błędnego uznania, że działania powoda, za które wymierzono karę w tym punkcie, nie stanowią praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów i w związku z tym nałożona kara nie powinna się ostać.

3. Naruszenie prawa procesowego, tj. art. 479^{31a} k.p.c. przez częściowe uwzględnienie odwołania powoda, podczas gdy nie było do tego podstaw, w związku z czym odwołanie powinno podlegać oddaleniu w całości.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w zakresie pkt 1 i 3 przez oddalenie odwołania w całości i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie. Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, popełnił jednak błędy w zakresie ocen prawnych.

Zasadnicze zatem znaczenie dla oceny zaskarżonej części rozstrzygnięcia ma kwestia zastosowania w realiach sprawy art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej uokik). Przepis art. 24 ust. 1 uokik uzupełnia ust. 2 pkt 2 uokik, zgodnie z którym za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Wskazując na bezprawność działań przedsiębiorcy, pozwany uznał praktykę objętą pkt II zaskarżonej decyzji za sprzeczną z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Powód bowiem w stosowanych wzorcach: Umowa o dzieło lub Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy (...) nie zamieszczał informacji wymaganych przez wyżej powołany art. 13 ust. 4, tj. informacji wskazujących na zasięg terytorialny ochrony gwarancyjnej oraz zawierających oświadczenie (stwierdzenie), że gwarancja na towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową. Sąd I instancji uchylając decyzję w zakresie tej praktyki, podniósł, że ustawę o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 1, stosuje się do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa

sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, natomiast zakwestionowany w sprawie wzorzec dotyczył umowy o dzieło. Konsekwencją powyższej oceny prawnej było częściowe uchylenie zaskarżonej decyzji. Umknęła jednak Sądowi OKiK kwestia zakresu stosowania przedmiotowej ustawy, który nie ogranicza się wyłącznie do umowy sprzedaży. Dla porządku należy więc przypomnieć, że ustawa stanowi implementację dyrektywy 99/44, której zakresem regulacji objęto zasady odpowiedzialności sprzedawcy za zgodność towaru z umową oraz gwarancji tzw. komercyjnej. Ten stan prawny pozwolił na zróżnicowanie zakresu przedmiotowego przepisów poszczególnych państw członkowskich wydanych w wykonaniu implementacji dyrektywy 99/44. Polski ustawodawca rozszerzył krąg stosunków prawnych objętych regulacją ustawy o sprzedaży konsumenckiej o umowy: sprzedaży komisowej, dostawy i o dzieło. W przypadku umów dostawy (art. 605¹ k.c.) oraz sprzedaży dokonywanej przez komisanta (art. 770¹ k.c.) ustawa ma być stosowana wprost, natomiast do umowy o dzieło (art. 627¹ k.c.) znajduje ona odpowiednie zastosowanie. Tym samym słusznie Prezes UOKiK rozważał konieczność wypełnienia przez powoda obowiązków wynikających z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Powód w wymienionych w decyzji (pkt II) wzorcach umów zawarł oświadczenie, że wykonawca udziela gwarancji co do jakości wykonanego dzieła. Tym samym zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego w związku z art. 627¹ k.c., treść oświadczenia gwarancyjnego winna odpowiadać postanowieniom zawartym w ust. 4 art. 13 ustawy. Powoływany artykuł stanowi bowiem o koniecznej treści informacyjnej zamieszczonej w celu ułatwienia kupującemu dochodzenie roszczeń wynikających z gwarancji. Koniecznym jest wskazanie gwaranta przez jego nazwę i adres, a w razie, gdy gwarantem jest podmiot zagraniczny - jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej. Do informacji, które winny być zawarte w dokumencie gwarancyjnym (w ślad za wymogiem zawartym w art. 6 ust. 1 dyrektywy 99/44), należy także określenie okresu gwarancji, tj. terminu, w którym gwarant jest związany oświadczeniem gwarancyjnym, a tym samym obowiązany do wykonania obowiązków z niego wynikających ze względu na wadliwość towaru powstałą w przedmiotowym terminie. Pod pojęciem terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej należy rozumieć oznaczenie miejsca, w którym może nastąpić realizacja uprawnień wynikających z gwarancji. Oprócz wymienionych wyżej informacji, których zawarcie w dokumencie gwarancyjnym ma stanowić ułatwienie dla konsumenta w dochodzeniu jego uprawnień gwarancyjnych, ustawa wprowadza obowiązek zastrzeżenia, którego celem jest niedopuszczenie do sytuacji wprowadzenia w błąd, co do przysługujących konsumentowi uprawnień z tytułu niezgodności towaru z umową, a zatem zapobiegnięcie wywołania przekonania o wyłączeniu ww. uprawnień przez udzieloną gwarancję.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (w szczególności w postępowaniu administracyjnym) pozwalała na kategoryczność wniosku, że gwarancja udzielana przez powoda przed dniem 30 czerwca 2011 r. nie zawierała treści wymaganych art. 13 ust. 4 powoływanej wyżej ustawy, w zakresie wskazanym przez Prezesa UOKiK (pkt II zaskarżonej decyzji). Art. 6 k.c., który traktuje o ciężarze dowodu w sensie materialnoprawnym, stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepis ten, wraz z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, wyznacza pewien schemat, według którego powinno być prowadzone postępowanie dowodowe w sprawie. Sąd powinien zatem przyjąć za prawdziwe fakty udowodnione przez stronę obciążoną dowodem i pominąć te, których nie wykazała w sposób przekonujący. W konsekwencji, nie może budzić wątpliwości, że to na powodzie, kwestionującym zasadność rozstrzygnięcia objętego pkt II decyzji, spoczywał obowiązek wykazania, że udzielana przez niego gwarancja zawiera konieczną treść informacyjną. Zdaniem Sądu Apelacyjnego trafnie przyjął Prezes UOKiK, że dopiero z datą 30 czerwca 2011 r., tj. datą przedstawienia przez powoda w postępowaniu administracyjnym dokumentów, które w związku z udzielaną przez przedsiębiorcę gwarancją jakości, zawierają konieczną treść informacyjną, powód wykonywał obowiązek wynikający z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Uwzględniając bowiem specyfikę zarzuconej powodowi praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wykazanie zaniechania jej stosowania następuje przez przedstawienie „nowego” wzorca wprowadzonego do obrotu, tj. wzorca, który zawiera - tu - konieczną treść informacyjną. W realiach sprawy taki skuteczny dowód został przeprowadzony i uprawnia przyjęcie daty 30 czerwca 2011 r.

W konsekwencji ocena Prezesa UOKiK w przedmiocie stosowania przez powoda praktyki w obrocie z konsumentami mającej charakter bezprawny, jest trafna. Nie budzi także wątpliwości ocena, że doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, działania podejmowane przez powoda mogły bowiem dotknąć każdego potencjalnego konsumenta – klienta powoda. Obowiązek informacyjny ma bowiem stanowić ułatwienie i ochronę w dochodzeniu przez konsumenta uprawnień gwarancyjnych. Tym samym słusznym było zastosowanie w realiach sprawy art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik.

Chybiona jest natomiast argumentacja powoda kwestionująca zasadność badania przez organ regulacyjny wzorców umów, którymi powód posługiwał się w obrocie z konsumentami, skoro konieczna treść informacyjna wynikająca z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego dotyczy wyłącznie dokumentu gwarancyjnego. Wskazać zatem należy, że powód zawarł oświadczenie o udzieleniu gwarancji w stosowanych przez siebie wzorcach umów: Umowa o dzieło, Ogólne Warunki wykonywania robót budowlano-montażowych i remontowych firmy (...). Tym samym obowiązany był zachować konieczną treść informacyjną udzielanej gwarancji, jako elementu stosunku prawnego nawiązywanego z konsumentem.

W ocenie Sądu II instancji trafnie Prezes UOKiK ustalając wysokość kary pieniężnej wymierzonej na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik, zastosował kryteria wskazane w art. 111 tej ustawy w konsekwencji naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik, nakładając karę pieniężną w wysokości 4.766 zł. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów w tym przypadku przybrało postać naruszenia obowiązków informacyjnych, co uzasadniało przyjęcie umiarkowanego stopnia naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Słusznie podniósł pozwany uzasadniając wymiar kary: jako okoliczności obciążające – ponad roczny okres stosowania praktyki i fakt, że była ona stosowna już na etapie zawierania kontraktu z wpływem na jego wykonanie oraz jako okoliczność łagodzącą - zaprzestanie stosowania praktyki, powód bowiem w pełni świadomie zareagował na zaistniałe zagrożenie naruszenia interesu publicznoprawnego. W konsekwencji ustalona wysokość kary wypełnia, w ocenie Sądu II instancji, takie funkcje kary pieniężnej, jak prewencja oraz represja i jednocześnie jej dolegliwość jest adekwatna do rozmiaru zagrożenia naruszenia interesu publicznoprawnego, a w konsekwencji kara osiągnie zamierzony cel.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania w sprawie postanowiono stosownie do treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c.